

Complexnummer: 519159

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

-

Aantal complexonderdelen

2

Monumentnummers van complexonderdelen

519160, 519161

Woonplaats

Oirschot

Gemeente

Oirschot

Provincie

Noord-Brabant

Locatie van het hoofdobject

Bij Nieuwstraat 28, 5688 BE te Oirschot

Complexomschrijving

Inleiding

Het Carmelitessenklooster Blijendaal ligt aan de westelijke zijde van de Nieuwstraat en bestaat uit een reeds van rijkswege beschermd zestiende-eeuws woonhuis (monumentnummer: 31309) met T-vormige plattegrond, en een zuidelijk aan dit huis grenzende KLOOSTERVLEUGEL MET KAPEL (1 en 2), uitgevoerd in 1931 naar een ontwerp van de Bossche architect H.W. Valk in traditionalistische stijl.

Omschrijving

Het klooster werd in Oirschot gevestigd in 1644. Gesupprimeerd in 1663, tijdens de Reformatie, werd het klooster opnieuw gesticht in 1931. Een gedenksteen in het portiek van de kapel herinnert aan deze gebeurtenis. Het gebouw van Valk, gelegen aan de zuidelijke zijde van de binnenplaats, is uiterst sober van vormgeving. Alleen de kapel eist door bouwvolume, plaatsing en detaillering de aandacht op, maar ook hier blijft de uitvoering zeer sober. Tussen 1951 en 1954 is aan het complex aan de westelijke en noordelijke zijde van de binnenplaats door de architect Jacques Priem in stijl uitgebreid. Deze uitbreidingen vallen buiten de bescherming. Omstreeks 1980 is aan de zuidzijde van het complex nieuwbouw toegevoegd. Toen is ook een lifttoren op het kloosterhof gebouwd en is de indeling van de aan de kloostertuin gelegen achtergevel op de begane grond gewijzigd.

Waardering

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Het kloostergebouw met kapel is van algemeen belang. Het heeft cultuurhistorische waarde als voorbeeld van een geestelijke ontwikkeling, namelijk de herstelling van oudere orden in de negentiende en twintigste eeuw en is tevens van belang als voorbeeld van de typologische ontwikkeling van het contemplatieve klooster voor bedelorden in het Interbellum. Het is architectuurhistorisch van belang vanwege de uiterst sobere, het ideaal van armoede uitdragende stijl en is tevens van belang als voorbeeld van de uitwerking van het christocentrisme in het werk van de architect Valk. Het heeft ensemblewaarden vanwege de samenhang van klooster en kapel. Het is tevens van belang in samenhang met de gaafheid van de omgeving.

Monumentnummer*: 519160

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	11 september 2000
Kadaster deel/nr	82831/16

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Oirschot	Oirschot	Noord-Brabant

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Oirschot	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Oirschot	F			6195

*Omschrijving***

Complex Nieuwstraat 28 Oirschot

Inleiding

De KLOOSTERKAPEL van het R.K. klooster van de zusters Carmelitessen te Oirschot ligt aan de zuidelijke zijde van de reeds beschermde zestiende-eeuwse gebouwen. De georiënteerde kapel ligt met het koor en de aangrenzende sacristie aan de Nieuwstraat. Het schip, een eenvoudige zaalvormige ruimte, is geïncorporeerd in de zuidelijke kloostervleugel uit 1931: het vormt de begane grond van deze vleugel. Oorspronkelijk heeft dit bouwdeel gedeeltelijk als kapittelzaal gefungeerd. Omstreeks 1980 is de zuidelijke zijde van de sacristie gedeeltelijk door nieuwbouw ingesloten.

Beschrijving De kapel bestaat uit drie delen: een zaalvormig, vlakgedekt eenbeukig schip dat deel uitmaakt van de begane grond van de zuidelijke kloostervleugel; een tweelaags rechtgesloten koor met aangebouwd portiek, grenzend aan de Nieuwstraat, en een ten zuiden van het koor gelegen eenlaagse sacristie met gebedsruimte.

Het koor is het opvallendste element van de kapel. In de traditie van het oeuvre van Valk staat de architectuur van de kapel in dienst van de doctrine van de 'Christocentrische Kruisbasiliek'; alhoewel het gebouw geen parochiekerk is, was het wel toegankelijk voor het publiek, dat vanuit het aangrenzende, aan de zuidelijke zijde naar de kapel opengebroke zestiende-eeuwse deel de mis kon volgen. Dientengevolge heeft het gebouw geheel in de traditie van Valk een bijzonder dominant tegenwoordigheidscentrum en offerplaats, waaromheen aan twee zijden de gelovigen zijn gezeten. Het altaar wordt volgens de architect zo 'van het hoofd naar het hart' van zowel de gelovigen als het gebouw gebracht. Door het koor ook in de hoogte te benadrukken (het enige deel van het gebouw met twee bouwlagen plus zadeldak en de hoog geplaatste klokken in de nokruiters van de zijgevels) wordt het altaar nadrukkelijk belicht.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De gehele kapel is opgetrokken in handvorm baksteen en heeft vlechtingen en een afsluitende lijst van profielsteen. De zadeldaken zijn, als op het zestiende-eeuwse deel, belegd met oud Hollandse pannen. Het schip (het zusterkoor) wordt verlicht door vier gekoppelde spitsboogvensters. Oorspronkelijk waren dit rechtgesloten vensters. Ook sacristie en koor hebben dergelijke spitsboogvensters. Hier zijn ze oorspronkelijk: de sacristie wordt door de oostelijke gevel verlicht door vier spitsboogvensters met eenvoudig gekleurd glas-in-lood, terwijl het aangrenzende koor in deze gevel twee hoge lancetvensters met glas-in-lood heeft (onder meer met afbeelding musicerende engelen). De scheiding van priester- en zusterkoor is zichtbaar in de parketvloer.

Aan de noordoostelijke zijde van het koor staat een klein portiek onder lessenaardak met oud Hollandse pannen. Via een getoogde poort met smeedijzeren hek stapt men in het portiekje (met granito vloer), alwaar een kalkstenen gevelsteen met de tekst: "Domus Haec sor Carm.d. / Ao D. 1663 vi relicta / Fauste Reconstr. 1931 / Solemn. ben. A.R.D. / H.C.M. Freyssen Dom. / S.S. Trinitatis". In het witgeschilderde interieur van de kapel van Valk is onder meer van belang de opengewerkte kap op muurstijlen, en de triomfbogen tussen koor, schip en zestiende-eeuws deel, gedeeltelijk met spitsboognisjes.

In het interieur zijn onder meer van belang het altaar van W. Pompe en de glas-in-lood vensters van de fa. Tepe, Amsterdam (geschonken door de fam. Smits).

Waardering

De kloosterkapel is van algemeen belang. Het gebouw heeft cultuurhistorische waarde als voorbeeld van een geestelijke ontwikkeling, namelijk de herstelling van oudere orden in de negentiende en twintigste eeuw en is tevens van belang als voorbeeld van de typologische ontwikkeling van het contemplatieve klooster voor bedelorden in het Interbellum. Het is architectuurhistorisch van belang vanwege de uiterst eenvoudige, het ideaal van armoede uitdragende stijl en is tevens van belang als voorbeeld van de uitwerking van het christocentrisme in het werk van de architect Valk. Het heeft ensemblewaarden vanwege de samenhang van klooster en kapel. Het is tevens van belang in samenhang met de gaafheid van de omgeving.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Klooster, kloosteronderd

Functie

Kloosterkapel(TFU)

Monumentnummer*: 519161

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	11 september 2000
Kadaster deel/nr	82831/24

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Oirschot	Oirschot	Noord-Brabant

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Oirschot	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Oirschot	F			6195

*Omschrijving***

Complex Nieuwstraat 28 Oirschot

Inleiding

Het aan de westelijke zijde van de Nieuwstraat gelegen R.K. KLOOSTERCOMPLEX van de zusters Carmelitessen bestaat uit drie vleugels, waarvan de zuidelijke (architect H.W. Valk, 1931) binnen de bescherming valt. Na de Tweede Wereldoorlog is het uiterst sobere gebouw enigszins gewijzigd, onder meer doordat de nieuwbouw van 1951-'54 en 1980 op de vleugel moest aansluiten.

Beschrijving De vleugel, die onder meer de apart beschreven kapel bevat, ligt aan de zuidelijke zijde van de binnenplaats en grenst aan de zestiende-eeuwse gebouwen. Het gebouw is tweelaags, heeft een rechthoekige plattegrond en wordt gedekt door een zadeldak met oud Hollandse pannen.

Op de begane grond heeft het gebouw aan beide zijden een reeks openslaande zestienruits vensters. Op de etage zijn aan de noordzijde achtruits vensters, aan de zuidzijde achttienruits vensters toegepast. Tegen de dakschilden staan dakkapellen met een zeer steil zadeldak, belegd met daktegels. De vleugel heeft rechtgesloten eindgevels, voorzien van een nokruiter. Aan de zijde van de binnenplaats heeft het gebouw een thans beglaasde kloostergang met terrazzo-vloer. De latere vleugels hebben een afwijkend motief in de vloer. De voormalige buitenmuur aan de westelijke zijde is thans gewit, maar verder intact. Op de verdieping waren zeven zusterzellen ondergebracht. Onder de kap een grote zolder.

Waardering

De kloostervleugel is van algemeen belang. Het gebouw heeft cultuurhistorische waarde als voorbeeld van een geestelijke

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

ontwikkeling, namelijk de herstichting van oudere orden in de negentiende en twintigste eeuw en is tevens van belang als voorbeeld voor de typologische ontwikkeling van het contemplatieve klooster voor bedelorden in het Interbellum. Het is architectuurhistorisch van belang vanwege de uiterst eenvoudige, het ideaal van de armoede uitdragende stijl en is tevens van belang in het werk van de architect Valk. Het heeft ensemblewaarden vanwege de samenhang van klooster en kapel. Het is tevens van belang in samenhang met de gaafheid van de omgeving.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Klooster, kloosteronderd

Functie

Klooster